

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра маркетингу

06-13-149

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з навчальної дисципліни

«Основи наукових досліджень»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за
спеціальністю 075 «Маркетинг»
денної і заочної форми навчання

Рекомендовано науково-методичною
комісією зі спеціальності
075 «Маркетинг»
Протокол № 7 від 28 травня 2019 р.

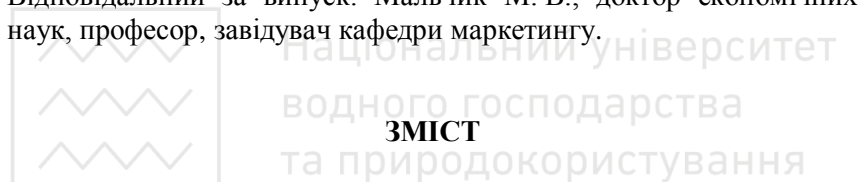
Рівне – 2019

Методичні вказівки до організації практичних занять з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 075 «Маркетинг» денної і заочної форми навчання / Мальчик М. В., Коротун О. П. – Рівне : НУВГП, 2019. – 19 с.

Укладачі: Мальчик М. В., доктор економічних наук, професор кафедри маркетингу; Коротун О. П., старший викладач кафедри маркетингу.

Відповідальний за випуск: Мальчик М. В., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу.

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Тематичний зміст навчальної дисципліни	4
3. Підготовка до практичних занять і робота студентів в ході їх проведення	7
4. Плани практичних занять	8
5. Тестові завдання з дисципліни	12
6. Оцінювання результатів виконання завдань на практичних заняттях студентами	17
7. Рекомендована література	18

1. Загальні положення

Методичні вказівки до організації практичних занять з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» розроблені відповідно до програми даної навчальної дисципліни та освітньо-професійної програм підготовки бакалаврів за спеціальністю 075 «Маркетинг». Вимоги до знань та компетенцій здобувачів вищої освіти визначено галузевими стандартами вищої освіти України.

Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» є невід'ємною частиною програми підготовки фахівців з маркетингу. Метою викладання навчальної дисципліни передбачається засвоєння студентами понять про науку, відомостей про стан сучасної науки, розуміння процесу наукової діяльності, оволодіння методичними основами наукового дослідження.

Основна мета викладання дисципліни - сформувати професійні науково-дослідні компетенції, що забезпечують здатність і готовність студентів до самостійного виконання науково-дослідної діяльності.

Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є висвітлення теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності, тобто формування теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного, кваліфікованого проведення наукових досліджень студентами, як у процесі навчання у вищому навчальному закладі, так і на практиці.

У результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- закономірності розвитку науки;
- методологію та методи проведення наукових досліджень;
- види, форми та принципи організації науково-дослідної роботи;
- методи пошуку, збору та обробки наукової інформації.

вміти:

- оформлювати результати наукових досліджень;
- проводити аналіз теоретико-експериментальних даних;

формулювати висновки та пропозиції;

- працювати з джерелами інформації.

Програмний матеріал теоретичного курсу рекомендується вивчати в порядку, передбаченому методичними вказівками.

Методичні вказівки відповідають вимогам ECTS (European Credit Transfer System). Вони призначені для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 075 «Маркетинг».

2. Тематичний зміст навчальної дисципліни

Згідно з навчальною та робочою програмами до складу навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» входять теми, об'єднані у два змістових модулі.

Модуль 1.

Змістовий модуль 1:

«Наука як сфера людської діяльності»

Тема 1. Наука як сфера людської діяльності

Предмет та завдання курсу «Основи наукових досліджень». Зв'язок з дисциплінами, що вивчалися. Структура курсу. Наукові основи економічних досліджень.

Наука як система знань. Етапи розвитку науки. Класифікація наук. Структура наукової теорії. Функції наукової теорії.

Наука і науково-технічна революція. Наукова комунікація. Наукова школа. Економічна наука в системі наукового знання. Еволюція економічної науки.

Тема 2. Наукова і науково-технічна діяльність в Україні

Правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку науково-технічної сфери в Україні. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Повноваження суб'єктів державного регулювання та управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності. Форми і методи державного регулювання та управління у науковій та науково-технічній діяльності. Національна академія наук України та галузеві академії наук.

Наукова і науково-технічна діяльність у системі вищої освіти. Підготовка наукових кадрів в Україні. Докторантура. Аспірантура.

Тема 3. Науково-технічна інформація: пошук, накопичення, обробка

Роль науково-технічної інформації в наукових дослідженнях. Носії інформації.

Наукові твори. Реферат. Тези доповіді стаття наукова доповідь і наукове повідомлення. Рецензія. Монографія. Брошура. Автореферат. Дисертація. Анотація. Підручник і методичний посібник.

Державна система науково-технічної інформації. Види інформації: довідники, енциклопедії, огляди. Первинна та вторинна інформація. Систематизація наукової літератури Патентна інформація. Основні види видань. Бібліографія. Пошук та накопичення науково-технічної інформації. Робота над науково-технічними джерелами.

Тема 4 Методологія та методи наукового дослідження

Методологія дослідження. Методи дослідження. Використання методів наукового пізнання.

Методологія теоретичних досліджень. Етапи теоретичних розробок. Теоретичне творче мислення. Дедуктивний метод дослідження. Індуктивний метод дослідження. Методи аналізу та синтезу. Системний метод. Абстрагування. Засіб формалізації. Логічний та історичний методи. Моделювання як метод дослідження.

Методологія експериментальних досліджень. Основні етапи методології експерименту. Природні і штучні експерименти. Лабораторні та виробничі експерименти. Економічний експеримент. Аналіз теоретико-експериментальних досліджень.

Методологія економічної науки.

Змістовий модуль 2:

«Організація і планування наукового дослідження»

Тема 5. Організація і планування наукового дослідження

Організація і планування наукового дослідження. Логіка наукового дослідження.

Основні стадії науково-дослідних робіт. Техніко-економічне обґрунтування науково-дослідної роботи його основні показники,

практична цінність та економічний ефект. Ефективність наукових досліджень.

Наукова проблема, напрям та тема наукового дослідження. Визначення і формулювання теми наукового дослідження. Формулювання мети і завдань досліджень. Об'єкт і предмет дослідження.

Тема 6. Оформлення результатів науково-дослідницької роботи

Загальні вимоги оформлення результатів науково-дослідної роботи. Структура науково-дослідницької роботи. Правила оформлення результатів науково-дослідної роботи. Записи досліджень. Схеми лабораторної або стендової установки. Табличне зведення числових даних. Графічне оформлення результатів дослідження.

Підготовка наукових матеріалів до публікації. Наукові друковані роботи. Загальна характеристика наукових друкованих робіт: публікацій, рефератів, доповідей. Поняття, функції наукових публікацій. Види наукових друкованих робіт.

Методика підготовки наукових друкованих робіт. Оформлення наукових публікацій.

Наукова стаття – основний вид наукових публікацій. Структурні елементи наукової статті. Оформлення наукової статті. Особливості оформлення тез наукової статті (доповіді).

Техніка написання рефератів. Види рефератів (інформаційний, розширений). Структура реферату.

Тема 7. Курсова, дипломна, магістерська роботи: написання, оформлення, захист

Загальна характеристика курсової (дипломної, магістерської) роботи. Послідовність виконання наукової роботи. Структура, зміст курсової (дипломної, магістерської) роботи. Вступ до курсової (дипломної, магістерської) роботи.

Обґрунтування актуальності наукової роботи. Визначення мети і завдання дослідження.

Об'єкт та предмет курсової (дипломної, магістерської) роботи.

Етапи виконання курсової (дипломної, магістерської) роботи. Мова та стиль курсової (дипломної, магістерської) роботи.

3. Підготовка до практичних занять і робота студентів в ході їх проведення

Основна мета практичних занять полягає в перекладі знань, одержуваних на лекціях, а також в результаті самостійної роботи над курсом на більш високий рівень засвоєння; виробленні певних умінь і навичок, розвитку здібностей вирішувати не тільки типові, але і нестандартні завдання.

Студент допускається до практичних занять тільки при достатній теоретичній підготовці з питань досліджуваної теми. Підготовка може включати: вивчення лекційного матеріалу, самостійну роботу над навчальною літературою, інші види робіт, що виконуються за завданням викладача.

Виконуючи індивідуальні завдання, студенти в той же час беруть участь в колективному обговоренні результатів, в дискусіях, які, забезпечують найбільш високу міцність засвоєння знань (70% проти 20-30% при слуханні на лекції), сприяють розвитку творчої активності студентів.

Практичні роботи можуть виконуватися повністю в аудиторний час або ж (відповідно до плану занять) окремі питання у вигляді домашнього завдання можуть виноситися на самостійне виконання в позааудиторний час.

4. Плани практичних занять

Практичне заняття 1

Тема 1. Наукове пізнання як предмет методологічного аналізу

Норма часу: 5 годин / 2 години

План практичного заняття:

1. Наукове дослідження: його сутність та особливості.
2. Поняття про методи та методології.
3. Сутність теорії та її роль у науковому дослідженні.

Завдання для практичного заняття:

1. Підготовка доповіді: «Наука: мислення і творчість».
2. Підготовка плану-конспекту за темами:
 - а) Елементи мислення, види і структура людської діяльності.
 - б) Цілі і розвиток науки з давніх часів по теперішній час.
 - в) Види і функції творчості.

Питання для самоконтролю і повторення:

1. Дайте визначення поняття «творчості» і розкрийте зміст його етапів
2. Які Ви знаєте види творчості?
3. Дайте характеристику типам творчості: технічному; науковому; художньому.
4. Опишіть взаємозв'язок науки з мисленням і творчістю.
5. Виділіть стадії процесу творчості.

Рекомендована література: 1; 2; 8; 11; 16; 19.

Практичне заняття 2

Тема 2. Методологія наукової творчості

Норма часу: 5 годин / 2 години

План практичного заняття:

1. Поняття методології
2. Загальнонаукова й філософська методологія: сутність, загальні принципи
3. Рівні методології
4. Форми методологічного знання

Завдання для практичного заняття:

1. Підготовка доповіді: «Проблеми і особливості сучасної методології науки».

2. Підготовка плану-конспекту за темами:
 - а) Поняття методу і методології науки.
 - б) Зміст і структура методології.
 - в) Методологія наукової творчості і підготовка дисертації.
 - г) Науковий метод як засіб раціонального пізнання.

Питання для самоконтролю і повторення:

1. Наведіть енциклопедичні та авторські визначення методології.
 2. Дайте характеристику наукового методу як засобу раціонального пізнання.
 3. Що таке редукціонізм, як методологічний принцип?
- Рекомендована література: 4; 11; 12; 14; 18; 19.

Практичне заняття 3

Тема 3. Методи соціально-гуманітарного дослідження

Норма часу: 5 годин / 2 години

План практичного заняття:

1. Аналіз документів/
2. Методи опитування: анкетування, інтерв'ю.
3. Монографічний метод
4. Біографічний метод
5. Проективні методи
6. Тестування
7. Метод соціометрії
8. Ігрові методи
9. Іконографія
10. Герменевтичний метод (герменевтика).

Завдання для практичного заняття:

1. Підготовка доповіді: «Методи емпіричного, теоретичного і логічного рівнів пізнання».
2. Підготовка плану-конспекту за темами:
 - а) Характеристика загальнонаукових методів пізнання.
 - б) Теоретичні методи дослідження.
 - в) Емпіричні методи дослідження.
 - г) Діалектичний метод дослідження.

Питання для самоконтролю і повторення:

1. Поняття методу в сучасній науковій літературі.
2. Проведіть класифікацію методів дослідження за: ступенем спільності; рівнем абстракції; етапами науково-дослідної роботи.

3. Дайте характеристику системному методу дослідження.

4. Опишіть види наукової індукції.

5. У чому полягають особливості методу сходження від абстрактного до конкретного?

Рекомендована література: 2; 4; 9; 12; 13; 17; 20.

Практичне заняття 4

Тема 4. Наукова проблема

Норма часу: 4 години / 2 години

План практичного заняття:

1. Сутність наукової проблеми
2. Проблеми та її рішення.
3. Гіпотеза - теоретична стадія дослідження проблеми.

Завдання для практичного заняття:

1. Підготовка есе за темами (на вибір):
 - а) «Наукова проблема як усвідомлення формулювання концепції про незнання».
 - б) «Етапи породження і критерії постановки проблеми».
 - в) «Умова істинності проблеми - властивість її доказовості».

Питання для самоконтролю і повторення:

1. Що таке наукова проблема?
2. Складіть класифікацію відмінності проблем за мірою їх структуризації.
3. Еволюція проблеми обґрунтованості наукових знань.
4. Розкрийте зміст проблеми з урахуванням її визначеності, послідовності, несуперечності науковим законам.
5. Опишіть умови істинності проблеми.

Рекомендована література: 2; 4; 7; 11; 12; 17; 20.

Практичне заняття 5

Тема 5. Постановка проблеми наукового дослідження та логіка її доведення.

Норма часу: 5 годин / 2 години

План практичного заняття:

1. Еволюція проблеми обґрунтування наукових знань
2. Суть наукової проблеми
3. Постановка проблеми, її формулювання.
4. Висування гіпотези.

Завдання для практичного заняття:

1. Підготовка доповіді: «Проблеми, які виникають як вираження невідповідності в розвитку наукового знання».
2. Підготовка плану-конспекту за темами:
 - а) Постановка і розробка наукових проблем.
 - б) Рішення проблем і прогрес наукового знання.
 - в) Програма наукового дослідження, загальні вимоги, вибір теми і проблеми.
 - г) Об'єкт і предмет наукового дослідження.

Питання для самоконтролю і повторення:

1. Що таке наукова проблема і як вона формулюється?
2. У чому полягатиме зміст проблеми?
3. Охарактеризуйте вимоги до формулювання теми наукової роботи.
4. Взаємозв'язок об'єкта і предмета наукового дослідження.
5. У чому полягає аналіз розробленості проблеми?

Рекомендована література: 3; 6; 8; 9; 12; 15; 16; 17.

Практичне заняття 6

Тема 6. Гіпотеза і її роль в науковому дослідженні

Норма часу: 5 годин / 2 години

План практичного заняття:

1. Гіпотеза як форма наукового пізнання
2. Логічна структура гіпотези
3. Імовірнісний характер гіпотези
4. Вимоги, що пред'являються до наукових гіпотез
5. Евристичні принципи відбору гіпотез

Завдання для практичного заняття:

1. Підготовка плану-конспекту за темами:
 - а) Наукова теорія: визначення та основні характеристики.
 - б) Класифікація наукових теорій.
 - в) Методи, що застосовуються в теоретичних дослідженнях.

Питання для самоконтролю і повторення:

1. Що таке теорія?
2. Які функції виконує теорія в науковому пізнанні?
3. Назвіть етапи виконання теоретичного дослідження
4. Назвіть цілі та завдання теоретичного дослідження.

Рекомендована література: 3; 4; 5; 6; 9; 14; 17.

Практичне заняття 7

Тема 7. Методи аналізу і побудови наукових теорій

Норма часу: 5 годин / 2 години

План практичного заняття:

1. Сутність наукової теорії та її місце в науковому пізнанні.
2. Функції і типологія наукових теорій.
3. Структура наукових теорій
4. Методологічні принципи побудови наукових теорій.

Завдання для практичного заняття:

1. Підготовка плану-конспекту за темами:
 - а) Особливості перевірки наукових теорій.
 - б) Методи і моделі наукового пояснення.
 - в) Прогнозування економічних процесів

Питання для самоконтролю і повторення:

1. Які особливості перевірки наукових теорій?
2. Як відбувається підтвердження і спростування теорій?
3. Які Ви знаєте методи і моделі наукового пояснення?

Рекомендована література: 3; 8; 12; 14; 16; 17; 19.

5. Тестові завдання з дисципліни

1. До основних видів філософської методології відносяться:
 - а) евристика
 - б) метафізика
 - в) діалектика
 - г) герменевтика
 - д) гносеологія
2. Система знань про об'єктивні закони природи, суспільства та мислення, яка в результаті діяльності людини перетворюється в безпосередню практичну силу суспільства.
 - а) теорія
 - б) практика
 - в) історія
 - г) філософія
 - д) наука
3. Ідеальне представлення узагальнених уявлень про закономірні зв'язки об'єктивного світу.
 - а) знання
 - б) пізнання
 - в) практика
 - г) мислення
 - д) теорія

4. Визначення показника фізичної величини дослідним шляхом за допомогою спеціальних технічних засобів.
- а) перевірка
 - б) дослід
 - в) вимірювання
 - г) дослідження
 - д) обчислення.
5. Засіб вимірювання, який забезпечує відтворення одиниці виміру.
- а) проба
 - б) шкала
 - в) поділка
 - г) оригінал
 - д) еталон
6. Для вимірювання якої величини призначені планіметри?
- а) об'єму
 - б) температури
 - в) щільності
 - г) в'язкості
 - д) площі
7. Логічна інформація, яка отримується у процесі пізнання, адекватно відображає закономірності об'єктивного світу і використовується в суспільно-історичній практиці.
- а) наукова інформація
 - б) правова інформація
 - в) статистична інформація
 - г) масова інформація
 - д) інформація довідниково-енциклопедичного характеру
8. У якому порядку розміщені бібліографічні записи у систематичному каталогу?
- а) в алфавітному порядку
 - б) за галузями знань
 - в) за роком видання
 - г) в алфавітному порядку предметних рубрик
 - д) хаотично
9. Що таке УДК?
- а) універсальна десяткова класифікація
 - б) універсальна довідкова класифікація
 - в) універсальна довідникова класифікація
 - г) універсальний документальний каталог
 - д) український документальний каталог.
10. Що таке ББК?
- а) бібліотечна базова класифікація
 - б) буквено-бібліографічна класифікація
 - в) бібліотечний базовий каталог
 - г) бібліографічно-бібліотечна класифікація
 - д) бібліотечно-бібліографічна класифікація

11. Який з перерахованих видів інформації має вільний доступ?

- а) патентна інформація
- б) інформація, визнана державною таємницею
- в) внутрішньовідомча службова кореспонденція
- г) конфіденційна інформація
- д) інформація, що стосується особистого життя громадян

12. Наукове або науково-популярне книжкове видання, яке містить повне і всебічне дослідження однієї проблеми або теми і належить одному або декільком авторам.

- а) препринт
- б) автореферат
- в) депонований рукопис
- г) енциклопедія
- д) монографія

13. Виключення всіх другорядних явищ та процесів, які несуттєво впливають на об'єкт дослідження.

- а) дедукція
- б) формалізація
- в) абстрагування
- г) ранжування
- д) синтез

14. Не врахування другорядних фактів з метою зосередження на найбільш важливих особливостях об'єкта дослідження.

- а) індукція
- б) синтез
- в) формалізація
- г) ранжування
- д) абстрагування

15. Який спосіб полягає в тому, що основні положення процесів і явищ представляються у вигляді формул та спеціальної символіки, які дозволяють встановити закономірності між фактами, що вивчаються?

- а) аналіз
- б) синтез
- в) ранжування
- г) абстрагування
- д) формалізація

16. У якому із способів дослідження часткові положення виводяться із загальних?

- а) індуктивному
- б) дедуктивному
- в) гіпотетичному
- г) аксіоматичному
- д) історичному

17. У якому способі дослідження за частковими фактами і явищами встановлюють загальні принципи?

- а) індуктивному
- б) дедуктивному
- в) гіпотетичному
- г) аксіоматичному

д) логічному

18. Який метод полягає в розробці наукового передбачення, що містить елементи новизни та оригінальності?

- а) аналітичний
- б) аксіоматичний
- в) гіпотетичний
- г) геометричний
- д) імовірнісний

19. Який метод полягає в очевидних положеннях, які приймаються без доведень?

- а) гіпотетичний
- б) ймовірнісно-статистичний
- в) математичний
- г) аксіоматичний
- д) логічний

20. Штучна система, що відображає з певною точністю основні властивості об'єкта-оригіналу, що вивчається?

- а) модуль
- б) натура
- в) модель
- г) марка
- д) формула

21. Які досліді мають за мету вивчити процес в реальних умовах з урахуванням дії різних випадкових факторів виробничого середовища?

- а) штучні
- б) пошукові
- в) лабораторні
- г) виробничі
- д) природні

22. Як класифікують вимірювальні прилади за способом відліку значень вимірюваної величини?

- а) особливо точні і високоточні
- б) високоточні і технічні
- в) показуючі і реєструючі
- г) зразкові та технічні
- д) показуючі і перевірочні

23. Творча науково-технічна діяльність, пов'язана з встановленням невідомих раніше ознак, властивостей, характеристик існування матеріальних об'єктів та спрямована на покращення добробуту людей, умов їх праці та відпочинку.

- а) технічна діяльність
- б) виробнича діяльність
- в) раціоналізаторство
- г) винахідництво
- д) всі перераховані

24. Встановлення невідомих раніше об'єктивно існуючих закономірностей, властивостей та явищ матеріального світу, що вносять корінні зміни у рівень пізнання?

а) раціоналізаторська пропозиція

б) закон

в) гіпотеза

г) відкриття

д) винахід

25. Технічне рішення, що є новим і корисним для підприємства, організації або установи, у якому воно подане, і передбачає створення або заміну конструкції виробів, технології виробництва, техніки або складу матеріалу.

а) раціоналізаторська пропозиція

в) відкриття

г) розробка

б) винахід

д) алгоритм

26. Який характер має розвиток методик технічної творчості та пошуку нових технічних рішень?

а) історичний

г) поступальний

б) стрибкоподібний

д) спадаючий

в) коливний

27. На які групи поділяються методи активізації технічної творчості?

а) систематичні, випадкові та автоматичні

б) комбінаторні, морфологічні та евристичні

в) системні, асоціативні та програмні

г) теоретичні, експериментальні та комбіновані

д) пасивні, активні і хаотичні

28. Методи активізації технічної творчості, спрямовані на послідовний аналіз усіх можливих варіантів рішень і які ґрунтуються на аналізі будови особливостей об'єкта.

а) програмні

г) алгоритмічні

б) системні

д) психологічні

в) асоціативні

29. Методи активізації технічної творчості, які забезпечують цілеспрямований рух до вирішення задач шляхом виявлення технічних і фізичних протиріч у відомих об'єктах та їх наступне розв'язання.

а) системні

г) алгоритмічні

б) комбінаторні

д) психологічні

в) гібридні

6. Оцінювання результатів виконання завдань на практичних заняттях студентами

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за наступними критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

7. Рекомендована література

1. Арутюнов В. Х., Мішин В. М., Свінціцький В. М. Методологія соціально-економічного пізнання : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2004. 204 с.
2. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 142с.
3. Гончаров С. М. Студентські наукові дослідження в кредитно-модульній системі організації навчального процесу : навч.-метод. посіб. Рівне : НУВГП, 2006. 127 с.
4. Гончаров С. М., Гурін В. А. Методи та технології навчання в кредитно-трансферній системі організації навчального процесу : навч.-метод. посіб. Рівне : НУВГП, 2010. 451 с.
5. Гордійчук А. С., Стахів О. А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2008. 331 с.
6. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
7. Кір'янов В. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2008. 286 с.
8. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Слово, 2009. 240 с.
9. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. / за ред. А. Є. Конверського. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
10. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Алерта, Правова єдність, 2014. 600с.
11. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Кондор, 2009. 206 с.
12. Макогон Ю. В., Пилипенко В. В. Основи наукових досліджень в економіці : навч. посіб. 2 вид. Донецьк : Альфа-прес, 2007. 144 с.
13. Мальчик М. В., Оплачко І. О. Інформаційне забезпечення організації рефлексивних впливів у маркетинговій діяльності підприємства. *Розвиток маркетингу в умовах інформатизації суспільства* : монографія / під заг ред. професора Пилипчука В.П. Київ : КНЕУ, 2018. 854 с.

14. Мальчик М. В. Рефлексивное управление конкурентоспособностью промышленных предприятий : моногр. Донецк-Ровно : ЧП Лапсюк В.А., 2010. 216 с.
15. Маркетинг : навч. посібник / М.В. Мальчик та ін. ; за заг. ред. д. е. н., проф. Мальчик М. В. Рівне : НУВГП, 2014. 444 с.
16. Маркетингово-логістичні процеси в економіці: теорія та практика : монографія / М. В. Мальчик та ін. ; за ред. М. В. Мальчик. Рівне : НУВГП, 2015. 197 с.
17. Ростовський В. С., Дібрівська Н. В. Основи наукових досліджень і технічної творчості : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 296 с.
18. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ : Знання, 2005. 309 с.
19. Тимейчук О. Ю., Кузьменко В. М., Тимейчук Т. Б. Інформаційні системи та математичні методи наукових досліджень : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2011. 117 с.
20. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності : підручник. 3-те вид. Київ : Знання-Прес, 2003. 295 с.

Інформаційні ресурси

1. Marketer — інформаційний портал, присвячений бізнесу, маркетингу, рекламі, фінансовим ринкам, інтернет-технологіями, новинкам в технічній сфері, саморозвитку. URL : <https://marketer.ua/>
2. Журнал «Маркетинг і реклама». URL : <https://www.mr.com.ua/>
3. Журнал «Новий маркетинг». URL : <http://marketing.web-standart.net/>
4. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії наукової бібліотеки НУВГП. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua>.
5. Маркетинг Бізнес. URL : <http://www.marketing.biz.ua>
6. Портал, присвячений ринку маркетингу, реклами, PR в Україні. URL : <http://sostav.ua/>
7. Рівненська державна обласна бібліотека. URL : <http://www.libr.rv.ua/>.